

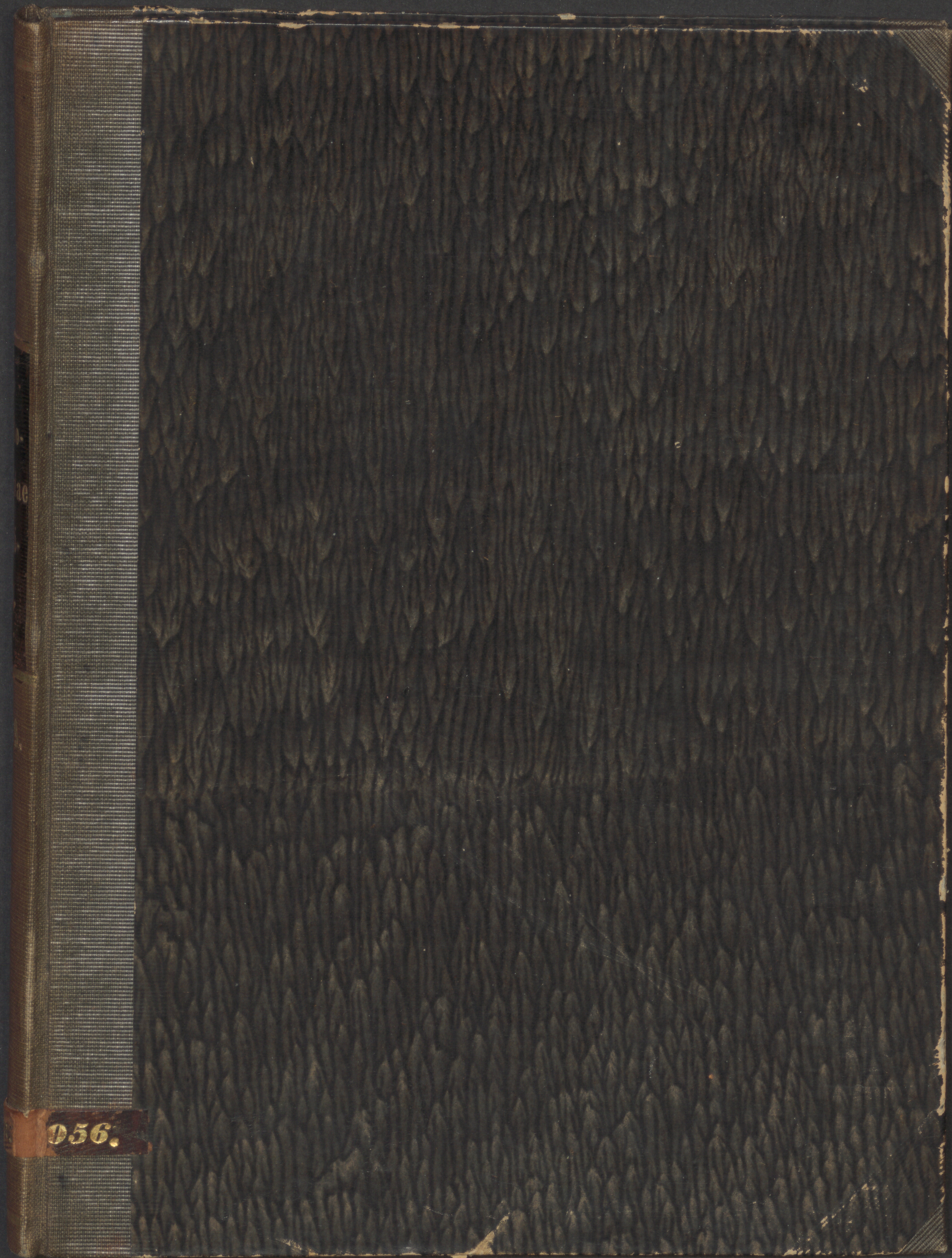
Matthias Ilow

Tractatus aureus et conpe[n]dios[us] de philosophie dignitate. Et quomo[do] ipsa humane mentis p[ro]fectio existens in decore[m] hominis siet producta de sciendi desiderio atque a vero studio retractatione De sci[enti]e [et] artis differe[n]tia, diuisio[n]e diffinitio[n]e. de propriis vnus cuiusq[ue] scie[n]tie speculationib[us] scibilib[us]. de requisit[is] ad qua[m]libet scientia[m] puta pñã sensitua. intellectiua modis sciendi.

Frankfurt/Oder: Hanau, Johannes d.Ä., 1509

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1969737719>

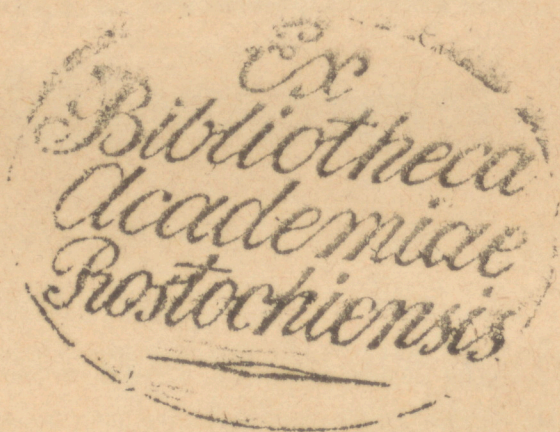
Druck Freier Zugang

Aa - 1056.

Paläotype

Lak.

VD 16: 1 85

Matthias Glo v² artium libera
liuz Baccalaureus ingenioso atq; honesto Joanni demonis Salutē:

liuz Baccalaureus ingenioso atq; honesto Joanni demonis Salutē:

Quorum hercule omnium in

Joannes (si recte norim) vtilissimū scitu putauim vnicuiq;
hominum imprimis: licet omīuz difficillimū esse deliberandum
quis, qualis deniq; fore: ne virtutib; egregijs elucescere: aut vitiorum squa-
lore frigefactus torpere voluerit. Quoniam quidem etsi optima creatura
humana extitit natura atq; tam emunctim aut perfecta a p̄ma causa que
sua deniq; bonitate totuz id genus hisce in terris animalium viuētū motu
illo celesti seminat diuersificat nutritq; sicut p̄dicta. multis tñ egestatibus
corpore isto caduco intincta iacēs nascitur atq; inficitur: sueq; dignitatis
culmine q̄ misere et longe reiecta atq; orba errans. Qua propter natura
sagax ne imperpetuū nubila opaca et ceca atq; p̄ductor et suū ipsius inscia
foret suas tandem insertas per appetens primitias, seseq; suis primordijs
maximo optimo perfectissimoq; quo nil melius bono: nil vtilius cōmuni
usq; desiderio assimilare nitēs fructuosissimos vtilissimosq; philosophie
suscipiens dulcores. Que iucundissima sanctis ipsis patrib; summo olim
po vocata tandemq; candida honesta ppagine sacris musarū fontib; inter
studiosos errās effusa splendido vultu sese cuiq; vere libertatis circūfuso
dono applicando seruitori. Hinc est cum ad huiusce rei experimentum in
animo tuo accesserit sentētia hāce vtilissimas philozophie inquālibet ei;
partium p̄exercitationes quas a meis preceptorib; vīgilāti exhausim
diligentia, serena hāst placabili amplectere fronte. Que etsi exigue satisq;
longiorib; absce multīs tamen relucescūt comoditatibus vt liquet vni-
cuiq; intelligenti. Hec sunt q̄ p̄suluissē velim vale ex asilo nostro Franclo.
Anno. Millesimoquingentesimonono pridie nonas Julij.

MS arthemienfis pectus anis peritis fife fere peritiffimz veni in caftroz curio platio m
 quoniam fructu fite qfque additur ad morale philofophia animi apulit tamq fere primu
 ffine dicitur unde philofophiam e alim totas dicitur narratur.)

Philosophia ars atq3 scientia

quāto honore quātoq3 studio apud vetustissimos culta atq3 sit cu
rata philosophorū ceterorūq3 patrum nobis ad bene beateq3 viue
dū relicta testatur volumina i quib3 humanū animū multifarijs
philosophie dulcoribus ad virtutū et scientiarū indagines allicere conati
sunt. Nam vt sileam deceteris philosophorū scriptis: Salustij Crispj in
catelinario hec sunt dicta. Omnis homines qui se se studet prestare ceteris
animatibus summa ope niti decet ne vitaz silentio trāseant veluti pecora q
natura prona atq3 ventri obediētia finxit. Et subdit omnis nostri vis in
animo et corpore sita est animi imperio corporis fu itio magis vtimur al
terū nobis cū dñs alterū cum beluis cōmune est atq3 vt aliquācispēz verbis
suis ornatissimis vtar. subdit: quo mihi rectius eēvideē ingenij q3 viriū
opibus gloriā querere. Nam diuitiarū et forme gloria fluxa atq3 fragilis
est. Viri clari et eternaq3 habet: deniq3 quicquid vtilitatis ea seclusa mun
dus obtinuerit ei? respectu parū prodesse rebitur: Et quia multitudo one
rosa nil honesti atq3 pficiū adducere videē: longe ergo melius visum fuerit
paucā vtiliter effundere q3 multis dispendiosis aures hoīm pregnare. teste
horatio inde arte poetica sic dicēte Quicquid precipies esto brevis vt cito
dicta percipiāt animi dociles teneatq3 fideles Quo circa inumeris ferme
ceterorū phioz auctoritatib3 studioz i citamēto postergatis
cupiēs aliquid inmedium afferre. Id ipsūq3 litterarū mouuementis de
mandare atq3 sic exordiri haud illepide existimaui

Capitulum primū de defectibus
hominis quibus gignitur

Am et si natura ipsa hūa exprothoplasti suggestia pūaricatiōe
multifarij famula z ancilla dicat Atq3 asue dignitatis culmie
q3 lōge abitiatur principaliter hec ipsa secundū. Duguitiōez
insuarū deriuatiōnū plogo triplici nascitur incōmodo indigētia ignoran
tia scz et vicio Ad medēdū igitur triplicē huiusmodi morbū triplex a deo
suggeritur nobis remedium Nam vt ipse vbi supra testatur indigētie mo
lestiam comoditas: vicij corruptionem: virtus ignorātie cecitatē expellit
scientia. Sagar igitur hūa natura lumine intellectus a deo munita ipsam
philosophiā ad inuenit. Quam iuxta variorū morborū experimēta haud
dissimiliter diuisit in varia membra. Sic enī trib3 egestatib3 hō procre
atur ita pariformiter ipsa philosophia secundū venerabilem Albertū vt
infra clarescit trifariatur Ex hac iam dicta. Arēga collige quare omnis
ars atq3 sciētia sit ad inuenta. Nā ad tollēdā indigētiā corporis repte sunt
artes mechanice sed ad extirpandū vicia morū in vente sūt sciētie morales
postremo ad auferēdā ignorātie nobilitatē inuente sunt sciētie speculatiue
z artes liberales Sic g corolarie patet quomō ars atq3 sciētia ē nature per
fectiua. quod habet Cicero in tertio rethorices vbi dicit Quod ars como
da nature confirmat

**Capitulum Secundum de im pe
dimētis scientialis pcessus**

Arēga fu? Genera dñio di?

In affectum septi domini deum quoniam anima sciens quod admodum multa sunt scientia proficitur

in 1° quoniam
animo ar pro
diversis sunt dicitur
nec coram
sunt sufficiat
generari ad opor
magis dicitur
danda est volu
propter natura
in 2° quoniam
etiam intellectus
ut ex hoc et anima
in amabilem ab in
ne autem amabilem
intellectus movetur
appetit quod autem in intellectu
amorem non potest
amorem vel obiectum
omnis amoris
pari obiecti vel in
fieri appetitum
in 3° quoniam
aliquid ex parte
in se motu
in 4° quoniam
hoc capitulum 3° ma
primus et naturalis desi
fieri 2° rationis
intra anni studij 3°
in 5° quoniam
aristoteles primo dicitur
quod philosophi
in 6° quoniam
in definitio
ex persona
in 7° quoniam
in 8° quoniam
in 9° quoniam
in 10° quoniam
in 11° quoniam
in 12° quoniam
in 13° quoniam
in 14° quoniam
in 15° quoniam
in 16° quoniam
in 17° quoniam
in 18° quoniam
in 19° quoniam
in 20° quoniam
in 21° quoniam
in 22° quoniam
in 23° quoniam
in 24° quoniam
in 25° quoniam
in 26° quoniam
in 27° quoniam
in 28° quoniam
in 29° quoniam
in 30° quoniam
in 31° quoniam
in 32° quoniam
in 33° quoniam
in 34° quoniam
in 35° quoniam
in 36° quoniam
in 37° quoniam
in 38° quoniam
in 39° quoniam
in 40° quoniam
in 41° quoniam
in 42° quoniam
in 43° quoniam
in 44° quoniam
in 45° quoniam
in 46° quoniam
in 47° quoniam
in 48° quoniam
in 49° quoniam
in 50° quoniam
in 51° quoniam
in 52° quoniam
in 53° quoniam
in 54° quoniam
in 55° quoniam
in 56° quoniam
in 57° quoniam
in 58° quoniam
in 59° quoniam
in 60° quoniam
in 61° quoniam
in 62° quoniam
in 63° quoniam
in 64° quoniam
in 65° quoniam
in 66° quoniam
in 67° quoniam
in 68° quoniam
in 69° quoniam
in 70° quoniam
in 71° quoniam
in 72° quoniam
in 73° quoniam
in 74° quoniam
in 75° quoniam
in 76° quoniam
in 77° quoniam
in 78° quoniam
in 79° quoniam
in 80° quoniam
in 81° quoniam
in 82° quoniam
in 83° quoniam
in 84° quoniam
in 85° quoniam
in 86° quoniam
in 87° quoniam
in 88° quoniam
in 89° quoniam
in 90° quoniam
in 91° quoniam
in 92° quoniam
in 93° quoniam
in 94° quoniam
in 95° quoniam
in 96° quoniam
in 97° quoniam
in 98° quoniam
in 99° quoniam
in 100° quoniam

Omnes vero scientia sit anime pfectio et nature pfectiva tamen
non nullis modis doctrina sit adeo tediosa et obscura ut illud
quod ad refectionem querit ad suffocationem redire nititur Preterea an
notatu dignissimum est quod scientia multipliciter discipulis redditur tediosa
puto in qualitate in quantitate et ordine In qualitate quidem si obscura ex
titerit. nam si per se facilliora et lucidiora sunt prius addiscenda. oportet enim
intellectum primo inbuti in aliquo qualiter manifestis et claris et postea ad subtili
ora ascendere quoniam in intellectu inveniuntur in principio est nudus ab omni scientia. nec
potest plura simul et semel capere Secundo in quantitate quando scilicet documenta
sunt plurius. Nam ea ut multoties perturbant studentes Tercio vero si ordine
vel serie careant. nam ubi nullus ordo ibi sempiternus error. cum ordo sit summa
limes sapientis in arte. Sed propter haec praefata tria tediosa et morbosa ex adverso
tria sunt medicamina quoniam nos ad sciendum steterunt et inducunt Primum est utilitas
et necessitas. nam quod nobis magis utilis sunt magis sciendum affectum Secundo
est sciendi difficultas quod de quanto scienda magis sunt ardua et difficilia de ta
to maiori opera Acquiruntur. cum intellectus cuiuslibet ut dicit philosophus in. xi.
de animalibus intendit sciendum ardua et difficillima. Tercium est sciendorum ordi
nabilitas quod de quanto sunt aliqua magis ordinate tardita de tanto magis
ea sciendum affectum. ex istis iam tribus praehabitis praesiliunt alia tria quoniam praemium
efficiunt ut sunt benivolentia Attentio et docilitas. Nam quilibet volens praemium
componere tria sunt Tullius se noscat in eo de se facere. ut puta auditores
benivolos dociles et attentos reddere ita ut sint attenti ad audiendum. dociles ad
intelligendum et benivoli ad retinendum. Nam per primum supra dictum remedium red
duntur benivoli in animo iuxta illud. Si res est digna capiat mente benigna
Per secundum redduntur attenti in exercitio unde ardua cum raris sunt attendenda
Per tertium autem redduntur dociles in ingenio unde ordine conscripta
dociles sunt reddere nata

Capitulum tertium de sciendi desi

derio retractione a vero studio.

Etenim licet omnes homines (ut iniciando suam metaphysicam di
cit Aristoteles) natura sciendum desiderant Tamen propria perfectione. ope
ratione et fine nihilominus cum per accessum a consecutione illius finis
multi multipliciter impediuntur unde sequitur quod omnes homi
nes appetunt scientiam quodam appetitu imperfecto Qui dicitur vellet scilicet
et in quantum bene vellet quod scientiam haberet Sed non omnes appetunt scientiam
appetitu perfecto qui dicitur voluntas a qua fit executio voluti Sic enim qui
dam propter voluptates quidam propter pigritiam Alii propter malitiam et alii
propter defectum bonorum detinent seu impediuntur ut scientiam desideratam et me
ritibus hominum insitam non persequuntur Sed contra ista impedimenta rursus
sunt medicamina videlicet Scientie preciositas Scientie excellens auctoritas
et Naturale desiderium usus et exercitium et veterum philosophorum testimonio
nium Sed hac de re satis Nunc vero paucilla ponam quae si imprimis abuerit
dabit parum huic instituto conducent.

Capitulum quartum de ordine pro

cedendi in scientiis.

Ad id primum mihi advertendum videtur quod cum omnis processus
artium et scientiarum generativus ordinem in se debet habere et

in 1° quoniam
in 2° quoniam
in 3° quoniam
in 4° quoniam
in 5° quoniam
in 6° quoniam
in 7° quoniam
in 8° quoniam
in 9° quoniam
in 10° quoniam
in 11° quoniam
in 12° quoniam
in 13° quoniam
in 14° quoniam
in 15° quoniam
in 16° quoniam
in 17° quoniam
in 18° quoniam
in 19° quoniam
in 20° quoniam
in 21° quoniam
in 22° quoniam
in 23° quoniam
in 24° quoniam
in 25° quoniam
in 26° quoniam
in 27° quoniam
in 28° quoniam
in 29° quoniam
in 30° quoniam
in 31° quoniam
in 32° quoniam
in 33° quoniam
in 34° quoniam
in 35° quoniam
in 36° quoniam
in 37° quoniam
in 38° quoniam
in 39° quoniam
in 40° quoniam
in 41° quoniam
in 42° quoniam
in 43° quoniam
in 44° quoniam
in 45° quoniam
in 46° quoniam
in 47° quoniam
in 48° quoniam
in 49° quoniam
in 50° quoniam
in 51° quoniam
in 52° quoniam
in 53° quoniam
in 54° quoniam
in 55° quoniam
in 56° quoniam
in 57° quoniam
in 58° quoniam
in 59° quoniam
in 60° quoniam
in 61° quoniam
in 62° quoniam
in 63° quoniam
in 64° quoniam
in 65° quoniam
in 66° quoniam
in 67° quoniam
in 68° quoniam
in 69° quoniam
in 70° quoniam
in 71° quoniam
in 72° quoniam
in 73° quoniam
in 74° quoniam
in 75° quoniam
in 76° quoniam
in 77° quoniam
in 78° quoniam
in 79° quoniam
in 80° quoniam
in 81° quoniam
in 82° quoniam
in 83° quoniam
in 84° quoniam
in 85° quoniam
in 86° quoniam
in 87° quoniam
in 88° quoniam
in 89° quoniam
in 90° quoniam
in 91° quoniam
in 92° quoniam
in 93° quoniam
in 94° quoniam
in 95° quoniam
in 96° quoniam
in 97° quoniam
in 98° quoniam
in 99° quoniam
in 100° quoniam

propter vite humane insufficientiam breuitatem in se continere. breuitates
dico. Quia non per vite medietatem liberalibus et amineclatiuis artibus
vt sunt gramatica logica rethorica etc. in sistendum est. Sed his com-
pendiose transcurtis principalibus scientiis videlicet tramite philosophie
suadeo citius appropinquari et tandem in re canonico et theologie practice
finaliter immorari. Nam vtriusque Sanctus Hieronimus illi in vanitate
sensus et obscuritate mentis ambulant qui diebus et noctibus in dyalectica
arte tantummodo torquentur pretermittis ergo multis que circa librorum
inceptiones recitari solent per pauca sunt quibus vtamur vt incepta prose-
quamur dicendorum seriem his verbis philosophi nectam

Quia secundum philosophum in libro

de phisico auditu in cognitione discursiua. Sicut est cognitio nostra et hu-
mana vtz tertio de anima. Sic est procedendum. qd ex cognitione comuniorum
debemus cognoscere euz in nata sit nobis via procedendi a comunioribus
ad propria idest specialiora vt inquit philosophus ibidem propter qd pue-
ri primum appellant omnes viros patres et omnes feminas matres poste-
a autem determinat horum vnusquisque. Ideoque primo videndum est de scia in co-
muni vti in genere post hoc vero videbitur de scientia in speciali et in specie

Capitulum quintum que dicuntur

vite principales dirigentes nos ad scire

Oro ergo primo. qd secundum Aristotelem in de anima et habetur
etiam in thopis. Due sunt vite principales que dirigunt nos i
rerum cognitiones puta diffinitio et diuisio. Nam per diffiniti-
onem res secundum se et intrinsece cognoscitur. per diuisionem
vero res in partibus suis quo ad potestates scitur vnde dicitur qd diffinitio
exprimit esse rei. Diuisio vero posse rei. Sed quia scientia est res quedam qz
est qualitas ideoque cognitio eius per illas duas vias generales acquiritur
Nam omne ignotum Aut est complexum aut incomplexum. Si incomplexum aut
est ignotum quo ad essentiam aut quo ad potentiam. Ideo tres sunt modi
sciendi scilicet diffinitio per quam scitur incomplexum per essentiam et diuisio
per quam notificatur in complexum quo ad potentiam. Et discursus per quem
scitur complexum. Et huic triplici modo sciendi correspondet triplex opera-
tio intellectus. Scz simplicium apprehensio per quam format diffinitiones
Compositio et diuisio per quas format enuntiationes et discursus per quem
format argumentationes vnde scientia argumentatiua que dicitur logica
dirigit rationem i omnibus istis tribus operationibus scilicet docet recte
diffinire recte diuidere recte discurre et ergo secundum beatum Thomam
Logica est scientia actus rationis directiua et dicit Alphorabius. qd sicut
logica dirigit intellectum et rationem ne errat in ratiocinando sic gramatica
dirigit linguam ne erret recte sermocinando vt plane est hoc videre in figu-
ra sequenti. In qua quidem figura satis euidenter patet qd sit scientia diffinitive
et diuisione in genere et specie.

819

De scientiarū diuisione et diffini- tione Capitulum sextum.

Con Grammatica ē scia
gruo docēs recte scribere
vl ins re. recta scripta.
cōgruo recte itē gere recte
lic ē intē cre recte ppo-
nere recte pposita
debite pnucciare
cu⁹ quattuor sunt
partes.

Ami
nica
ria seu
fmoci
onalis
aut est
d fmoc
ne

Orna
to vel
i orna
to rē ē

Scia
est ha
birus
per de
mōstra
tiones
acqsis
tus.

Vero
vl fal
so lic ē

Rhetorica est scientia docens de venusto mō loqū-
di vel est scientia docens materiam inuenire inuētā
disponere dispositā eloqui elocutā memorie cō mē-
dare memorie cōmēdatā Alijs debite pronūciare
Ei⁹ ptes sunt inuentio. eloquutio. memorie cō-
mendatio. dispositio pnucciatio vñ versus Inue-
nit disponit meminit eloquitur Postremo rhetor
pronunciat omnia recte

Logica est scia docēs dif-
finire diuidere arguere
et gñraliter verū a falso
discernere Sz fm bea.

Tho. est scientia directi-
ua rationis. Sed fm.
Boe. est veri falsiqz in-
dagatrix et est duplex.

Vetus que pncipalissi-
me pñderat de partib⁹
ppinquis z remotis ar-
gumentationis

Novā que pñderat de
tota argumentatione

Orthographia est pars gramatice
docēs rectū modū scribēdi et dici⁹
ab ortus qđ est rectū z grau⁹ scrip-
tura quasi scia de recto mō scribēdi
hoc est quō ex litteris fiūt sillabe
et ex sillabis dictiones.

Ethimologia ē pars docens scati-
ones et pñcationes priuz orationis
et dī ab ethimos qđ est verū et log⁹
fmō quasi tractās de veritate oīm
priūorōis vñ habetur in donato.

Diastictica ē ps grārice docēs
vnā dictionē cū alia pponere z dici
tur a dya quod est duo et sin qđ est
con et thesis positio quasi scientia.
de debita cōpositiōe vnus dictionis
ad aliam.

Prosodia ē ps grārice docēs cor-
reptionem et pductionē accentus z
dicitur a pros qđ ē ad et opos cāt⁹
quasi valēs ad cātū et ad pnuccian-
dum orationes et dictiones.

Transfictum

Genatura

Factia Que est d facti
bilib⁹ vt sunt artes me
chanice scilicet

**Practi
ca z e du**

Allicia

Nauigatio

Agricultura

Medicina

Ars fabrilis

Monastica q tractat d regimie vnus
hominis z dicitur a monos qd est vnu
et ycos scientia quasi scientia de regi
mine vnus quo ad se ipsum et habetur
in decem libris ethicozum.

Actina que
est de agibi
lib⁹ a nobis
sc sunt vici
res et vitia
et dicit alio
noie ethica
z est triplex

Yconomica Que tractat de regimine
domus vel familie

Politica que est de regimine ciuitat
vt puintie et dicit a polis qd est plura
litas z ycos scia quasi scia pluriu scili
cet ciuitatis vel puintie et habetur in
octo libz. politicozum.

Metaphisica est scia consideras pria principia qz p
prie de altissimis causis z principijs considerat que
sunt deus z intelligetie actus z potetia z considerat res
separatas tam secundum esse qz secundum opera
tionem et habetur in xij. li. Ari

Astronomia est sciencia tractas de qua
ritate ptinua contracta ad motu astro
zum et planetarum et habetur in spe
ra et theorica.

Geometria est sciencia tractas de mesu
ra et tradita est a ptolomeo.

Aritmetica Scia tractas d quatica
te discreta ad numerum contracta z ha
betur in Algorismo.

Musica e scia tractas d quacitate dis
creta contracta ad sonum.

**Specula
ria z ephia
speciali
tercapta
q e diuinaz
huanaru
q cognico
fm q p na
ruralero
ne iuesti
gari pol
suz e pri.**

**Matemati
ca e scia psi
deras de qua
ritate i comu
ni z e de enti
bi abstractis
a materia se
sibili fm inez
ctu et roez p n
fm re et esse c⁹
. iij. sut spes**

Naturalis philosophia Est sciencia consideras de ente
mobili et de partibus z proprietatibus eiusde in libris
phisicozum de Anima de celo et mundo de generatione
et corruptione de sensu et sensato et somno z vigilia.

**Prin
cipal z
est du.**

Sed preter ea que habetur in figu

ra Notandum est q̄ sexto Ethicorum philosophus Ita diffinit scientiam est habitus intellectus conclusionis per demonstrationē aquisitus Que diffinitio est causalis. Nam cum habitus dicitur causa formalis tangitur Eū omne superius est causa formalis sui inferioris unde i hoc omnis scie conueniunt. q̄ habitus dicitur etiam tangitur causa materialis. Cum dicitur intellectualis Nam intellectus est causa subiectiua omnis scientie z debet intelligi de causa materiali in qua Quia nullum accidens habet materiam ex qua eo q̄ sit simplex forma. Et tangitur causa finalis cum dicitur conclusionis Quia omnis habitus formaliter est propter suum obiectum Tangit ex causa efficiēs cū dicitur vel subdit per demonstrationē aquisitus vñ.

Nota q̄ sapientia acquiritur per

diuinorum speculationez Intellectus vero per simplicium apprehensionez Scientia autē per demonstrationē. Prudentia vero per experientiaz. Ars autem per continuam factionem. Et hec scientia et aliorum habituum in intellectualium diffinitione. Sed quantum ad scientie diuisionem (vltra p̄ in figura) Non est ignorandum. q̄ vt. Augustinus in libro de doctrina inq̄ Omnis scientia aut est rerū aut signorum ideo est duplex scientia scz realis et rationis Realis est que p̄siderat productus a deo vel natura Sicut sunt metaphisica mathematica z naturalis philosophia Et de his dicit Alb. circa primū phisicorū. q̄ scire et non operare possumus res reales Sed rationales que considerat productum per operationez intellectus speculatiui sicut est gramatica logica rethorica. Dico per operationē intellectus speculatiui. Quia de causatis per operationem intellectus practici est scientia realis Nam vel talis operatio est immanens et sic est scientia moralis que sine dubio est realis Aut transiens et sunt septem mechanice que iterū sunt artes reales. Et hec prima scientie diuisio ex parte scibilis est sumpta vñ alia est diuisio scientie ex parte intellectus sumpta diuiditur i speculatiua et practica dicitur autem speculatiua Primo ex obiecto Quia ē de rebus a nobis non operabilibus vt sunt res a deo producte. Secūdo ex subiecto Quia fundatur in intellectu speculatiuo Et tertio ex fine Quia finis eius est speculari vel scire. Sic ex opposito scia dicitur practica ex obiecto Quia est de rebus a nobis operabilibus ex subiecto qz fundatur in intellectu p̄ctico qui ad opus extenditur Et ex fine Quia ad opus vel operari ordinatur Et est alia scientie diuisio Quia diuiditur in actiuam et factiuam Quē l3 in figura habeatur maioris tñ declarationis causa hic aliqua de ista diuisione adiungantur.

Nota q̄ sciētia actiua est cui op̄

incipit ab extra z terminat ab intra vt ē virtuosū incipit ab extra qz nullū meret dici p̄tiosū nī opa p̄tner exerceat sic nullū meret dici iustū nī opa iusticie fē

Sic ergo omnia opera scientie aetive incipiunt ab extra scz operando et ter-
minant ab intra scilicet ad ipsa rationes seu animam in qua sunt tanq in sub-
iecto Et illa scientia aetiva In ethica Politicaz et yconomicam sub-
diuiditur vt supra in figura Sed scientia factiua est cuius opus incipit ab
intra et terminatur ad extra Sicut opus edificatiōis ncipit ab intra hoc
est ab ipsa anima que similitudinez et exemplar illius edificij preconcepit
Nam secundum illam similitudinem seu ideam edificator formas reales
exteri⁹ introducit vt sutor frax calcij q in mēte preconcepit correo super in-
ducit. Et hec est simpliciter practica tam quo ad finē quā quo ad obiectū
vt sunt septem artes mechanice. et h de scientiaz diuisione. sed pro lucidior
omniuz pdictorū intelligētia notanda sunt. Que hac figura continentur.

De requisitis ad sciētiaz Lapi: vii

scētia ē dup.	Visiua que p se cōfert ad sciaz vñ dī. i. mecha. Qd visus ē alijs sensib⁹ magis dilectus quia mītras drās rez dīmōstrat z maxie cognoscerē fē Auditiua que p accūs ad scientias cōfert Nā p audītum discimus que a doctore recipimus z per transfusionem ab alio	
Pna cogno scens seu re cipiēs z ē dy.	Agēs et ē q mediāte intelligim⁹ itelligibile qz ille intellect⁹ spēs a reb⁹ abstrahit z depurat a fantasmatib⁹ et sic facit pna intelligibilia actu intelligibilia hec est necessitas ponendi intel- lectum in anima nostra	
Intel- lectia est dy.	Possibilis et est q recipit spēs sic abstractas a reb⁹ intelligibilibus p intellectu agentē z est indifferens ad quascumq species recipiendas Et ideo in. iij. de aia possibilis est vocat⁹ et dī possibilis qz nat⁹ est aliquid in se recipere.	
Ad oēm scientiaz regritur	reale z qd daz ē.	Nāmis eleuatū sup intellectu nrm vt qd ē ab- stracta materia fm rem z ratioez vt sunt meta: Nāmis depressus vt qd ē materie pūctū fm rē z ratioez ut sūt phisicalia q sūt sb intellectu nro Medio modo se habens vt sunt mathematica. lia que abstrahunt secundum rationes z nō fm rem z esse et talia sunt circa intellectum nostrū
scibile seu res scita z ē dup.	Ratiois qd fabricatū ē p opus nri intellect⁹ speculatiui de q tractat scie itētiōales q fundant itētiōes sup rem.	Diffinitiuus Essentia z illā diffio explicat q soli⁹ ioplexi ē et hui⁹ tri- plici mō Cōpositio sciedi cor z diuisio rūdet tri plex opatio Opatio z illā Cūct⁹ ex pūit dēmōstratō et ē solūmō cō plexorum discursus z addit⁹ exēploz positiu⁹
Modus sciendi qui est triplex	Diuisiū qlibet sūt tria	rō qz i pna z illā explicat diffio triplex opatio discursus z addit⁹ exēploz positiu⁹
Demonstratiū	Discursus z addit⁹ exēploz positiu⁹	

Capitulū octauum de artis accep

tione et liberalibus studiis.

Et dicuntur. Non est artis diffinitio p̄mitēda atq̄ eius du-
plex acceptio Quia nascitur quō ars a scientia distinguitur Sci
endū ergo q̄ ars fm q̄ duplī accipit scdm hoc etia a diuersis diue 2 simo
diffinit Capī em̄ primo specialit̄ 2 proprio vocabulo et tunc diffinitur ab
Aristotele Est recta ratio rerū a nobis factibilium et sic capitur vi. ethi.
Eū ponitur habitus ab alijs habitib⁹ distinctus. et hoc mō diuiditur in
septem artes mechanicas que mechanice dicunt Quia faciunt intellectum
nostrū mechari idest rebus exterioribus cōmisceri et sua propria opatione
que est speculari alienare et sic ars a scientia distinguitur. Alio modo ars
capitur generaliter et hoc mō diffinitur a Tullio sic est collectio multorum
p̄ceptorū in vnū finem tendētū Et hoc modo est quoddā superi⁹ compres-
hendēs omnes habitus intellectuales et non est habitus ab alijs speciali-
bus distinctus et sub arte sic accepta septem artes liberales p̄tinentur Nā
ista p̄tinentur sub scientia ergo sub arte. quia hoc mō capiēdo artes idem
est ars et scientia. Dicuntur aut̄ liberales. Quia libere informant intellectu
sine nimia difficultate. et propter hoc phisica et metaphisica non dicuntur
liberales Quia non libere informant intellectu nostrū. Eū metaphisica fir-
de nimis eleuatis 2 phisica de nimis suppressis 2 materia nimis inmersis
vt sup̄ i figura. dicunt et liberales. qz liber. i. subtiliter de causis disputant

Gramatica est recte loquēdi scia 2 dirigit recte sermonio
nando vñ effectus eius in hoc patet versu Qui quid agū
artes sp̄ p̄dico partes. Ich byns gramatica genant die
dy. buchstaben von irsch erfant

Logica est recte ratiōnādi scia et dirigit ratiōē recte ra-
tiorinādo 2 verū a falso discernendo Cui⁹ effect⁹ in hoc pa-
tet. metro. De sine doctores frustra coluere sorores. Ich
logica byn der lergen graz mich der vrozheit mach ich sy

Rethorica est recte dicendi et ornate loquēdi Czam
scientia et colorat verba cuius effectus in hoc patet metro
Est mea dicenda ratio cū flore loquēdi. Ich rethorica lz
dy redhetzŷrhen mit buchstaben vrozthen vzol floriziren

Musica est recte modulādi sciētia et est de numero sono-
rum vel de numero contracto ad sonū. Cuius effectus p̄t-
in hoc metro Inuenire modum per me dulcedinis vocū.
Dy acht rhone lzan ich singen musica vzol volbzengen

Aritmetica est recte numerandī sciētia et est de numeris
absolute cui⁹ effectus patet in hoc metro. Explico p̄ nu-
mcrū que sit proportio rerū. vze man rechen vnn dzelen.
sol lzan ich aritmetica gantz vzol.

Geometria est debite ponderandī ac trutinādi sciētia et
est de quātitate p̄tinua incōtracte sumpta vñ rerū mēsuras
et earum signo figuras. Dessen breyt vnn lanlz lzan ich
geometria ane rzyranglz.

Astronomia est sciētia docēs motum astrozū 2 planetaz
et est de quātitate continua ad motū contracta cui⁹ effect⁹
patet i hoc metro. Astra vñ solū soli varias egove ndico so-
li Ich astronomia er lzen zy aller frist i vzelchez zaichen

Septem sūt
artes libera-
les vñ ver-
us in vñ p-
es sapiētia
cinditur ar-
tes Bra.
loquit dya.
vero docet
Re. verba
colorat mu-
cant ar. nu.
Geo ponde-
rat. Astro.
docet astra.

Septem sūt
artes libera-
les

Capitulum nonū de differentia phi

sice mathematice et methaphisice.

His scientie et artis diffinitionib⁹ et diuisionib⁹ nō solū figuratiter Sed etiam aliquātulū declaratiue cōsequitur de philosophie acceptionibus et diffinitionibus restat perlustare Quoniam de his tribus puta arte sciētia et philosophia p̄sens se incēpit arenga Et primū in intentione semp debet esse vltimum in executione vltimo ergo hic notandum de philosophia. Quod ipsa potest dupliciter capi vno modo pro notitia cuiuslibet entis siue habeat esse a natura siue per operationē nostrī intellectus 2 sic omnes scientie et artes sunt philosophie partes vnde hoc mō diffinit et diuiditur vt infra figura docetur Alio. mō capitur proprie et specialiter et sic phia est notitia seu apprehensio artis habentis esse a natura et sic capitur vi. methaphis. vbi dicitur. q̄ tres sunt modi essentiales phie scz phisica mathematica. et theologia seu metaphisica. Que quadrupliciter distinguuntur primo qz metaphisica p̄siderat res a materia sensibili secundū rem et rationē abstractas idest illa que possūt esse. intelligi sine materia Mathematica autem considerat res materie sensibili secundum rem et esse coniunctas ab eis tamen secundum rationē et intellectuū abstractas Phisica vero p̄siderat Coniunctas materie fm rem et rationē idest illa que nec possunt eē nec intelligi sine materia Scdo differunt in hoc Quia metaphis. solum intelligitur fm scientiaz Mathematica autem fm quantitatem phisica vero fm qualitatem Tertio differunt in hoc Quia metaphisicalia solū sunt intelligibilia Mathematicalia sunt intelligibilia et imaginabilia Sed phisica sunt intelligibilia et imaginabilia et sensibilia Quarto differunt Quia metaphisicalia sunt super intellectum nostrū Sed phisicalia sunt et supra nostrū intellectū Mathematicalia vero sunt circa nostrum intellectū Quare dicitur disciplinabilis scientia et maxime i nobis p̄portionata vñ Iuuenes Antiquitus phie dediti. Primo in mathematica instruebant Et sic ex omnibus predictis patet Qualiter et quomodo philosophia ars et scientia pueniūt et distinguūt Sed vt aptior fiat doctrina hīs restat modicū dicere in concreto pro quo Quero quomodo sciens sapiens phus distinguuntur. Dicendum q̄ sic differunt Nam sciens dicitur aliquis ex hoc vt apprehendit veritatem alicuius conclusionis per eius p̄cipia propria. Sed sapiēs dicit ex hoc q̄ illud qd sciē sane efficitur sapidum q̄ p̄tingit tunc quando tale scitū potest resoluerē vsqz ad p̄cipia simpliciter prima vnde dicitur sapientia quasi sapida scientia Sed phus dicitur aliquis ex hoc. q̄ tales apidū sibi querit in amorem sapientie Dicitur enim phus a philos qd est amor et sopho sapiētia quasi amator sapientie Sed quia nomen sapientis videtur esse nomen arrogantie et superbie ideo antiqui noluerunt sapiētes Sed philosophi nominari ex illo eciam patet qualiter sapientia scientia et philosophia inter se distinguantur Sequitur figura

Grammatica

Logica gñā
liter dictā
.i. rationalē
q̄ ē d̄ his q̄ sūt
ī rōe et a rōe
qz d̄ ētibz rōis
et hz s̄b se

Logica
pp̄dictā

q̄bus oī
bz sūp̄ ī fī
gura

Rhetoricā

Metaphysicā

Physicā gñā
liter dictā .i.
nālē et reales
q̄ est de his q̄
p̄ueniūt rōez
nostrā. qz est
d̄ entibz natu.
re et hz s̄b se.

Physicā

vt ī figura
patuit sūp̄

Uno modo
gñāliter pro
vt sic diffinit
ē diuinaruz
hūarūqz res
rū cognitō
cum studio
bñe viuēdi
p̄iūcta z sic
est triplex
vū Sūt tria
p̄iama rō
natura mo
zelqz. ex quibz
est orta
tibi triplex
phīa et hoc
mō diuidi
tur ī.

phīa que
fm se. i. e
pi. xvi.
ad lu. a.
imūz cla
rificat vi
tam for
tificat ac
tus dispo
nit. agē
da diris
git z deo
parē red
dit capi
tur dupli
citer.

Alio modo
capit̄ pp̄ie
p̄ vt est cō
phēio ētis
realis a na
tura p̄ducti
q̄ dicit̄ phīa
pp̄ie sum
pta quō di
cimus ille
studet phīe
q̄d nō dicit̄
de omī stu
dente.

Eticā gñāli
ter dictāz. i.
moralē et est
de his q̄ sunt
p^o volunta
tem et rōem
nostrā et est
practica sim
pliciter z ha
bet s̄b se.

Eticā pp̄te

dictā que
alio noīe
dī mona
stica

Politicā

vt patuit su
pra ī figura.

Economicā

Metaphysicā
vel theologiā

Astronomiā

Geometriā

Mathematicā
sub qua sunt

Musica

Arithmetica

Naturalē phīā
seu phīsicā

Capitulum novum de hijs que circa

inicia librorum recitari solent.

Is itaque omnibus sic posthabitis perbellum est non ignorare ea que communiter circa inicia librorum solent recitari de quibus tolle hos versus. In libri capite cuiuslibet ista require Auctor materia mens utilitas parsque sophie Cum quibus consonant ista metra Si bene vis scire librum prius ista require utilitas titulus intentio parsque sophie. Quatuor et causas rem totam perficientes Causa autem quar de istis solet investigari in librorum inicijs est talis Nam ut inquit Timaeus platonis Auditores sunt multum rudes et ad summendam materiam indispositi ideo ut disponantur et ab eis ignorantia negationis removeatur non statim inchoandi sunt totus Sed oportet in probemus librorum longius inherere declarationibus ut puta oportet dicere de utilitate materie de titulo libri de auctoris intentione de causis et de subiecto libri et scientie. Nota ergo de utilitate. quod utilitas scientie est perfectio rationalis anime. quod propter perfectionem et anime directionem habemus artium et scientiarum inventiones ut ex prehabitis clare patuit De titulo nota quod quamvis titulus quidam multiplex sit Sicut in hoc patet metra. Nec tria sunt titulus de scriptio laus epigramma In proposito tamen et circa librorum inicia. Titulus capitur pro denominatione quia cum queritur quis titulus libri. Sensus est quod denominatur liber. Est ergo titulus denominatio libri secundum omnes causas vel aliquam suarum causarum et constituitur ex nomine auctoris libri in genitivo et nomine libri in recto Et consuevit communiter scribi rubrica ut vult donatus super therentium Quia hic color magis est obiectivus Et ponitur in principio propter auctoris benivolentiam Nota quod intentio est principale propositum circa materiam uniuscuiusque rei habentis omnes causas Dico habentis causas propter mathematicam in qua non est finis et per consequens nec causa finalis ut dicitur tertio metaphisice Et intentio auctoris communiter est propter removere ignorantiam discipulorum Sed de causis quot et que sunt vide in hac figura sub scripta de causa tamen efficiente non est cura iuxta illud dictum Seneca in libro de honestate vite Non te moveat dicentis auctoritas Sed quid dicatur attende Qui personat illud proverbum. Non quis Sed quid.

Ex qua Que est materia proprie dicta quam scientia non habet tamquam ex quo componatur et hoc tribus de causis Prima quod scientia est simplex qualitas in anima modo nullum simplex habet materiam Secunda quod scientia est in anima que est immaterialis et sic scientia esset materiata tunc materiata esset in immateriali quod non potest esse. quod subiectum debet esse proportionatum sue potestati Tercio quod omne illud quod habet materiam proprie dictam est corruptibile Sed scientia est incorruptibilis ut habet. i. posterius.

bi

fieri
triplex

vbi dicitur Scientia est verorum perpetuorum
In qua est anima in qua inheret et tanquam in subiecto est
omnis scientia Sed in homine denominatiue in libro sci
entia est obiectiue

Circa quam est et eadem cum subiecto attributiōis seu genere sci
bili et hoc secundum rem Sequitur ergo quod cuiuslibet scie est cau
sa materialis circa quam eo quod quilibet scia est circa aliquod
obiectum ut scia grammaticalis circa sermonem congruum logi
ca vero circa sermonem verum.

Forma
quod dat
esse rei
dupl.

Essentialis et propria dicta est que dat esse rei essentiali et est
altera pars naturalis ipsius compositi et illam scia non ha
bet Cum omnis scia sit forma accidentalis et acquisita Sed
forme non est forma ergo scia non habet causam formalem.

Causa
se secundum
dum
aucto
res de
causis
est ad
esse sequi
aliud et
est quod
dupl.

Forma tractatus que in diuisione libri consistit
accidentaliter in tractatu Tractatum in capitula et illa diuisione
est quod dicitur nat rem
accidentales et est du.
Forma tractandi et est modus proce
dendi in aliqua scientia et est multi
plex.

diffinitio
diuisionis
demonstratio
probatio
exemplorum
positio

Effici
ens est
principi
um
motus
que causa
motus
et trans
muta
tio est et
est dupl.

Mediata est ipse deus gloriosus causator causarum omnium
rerum circa se et causa productiua eo quod ab hoc ente dependet
celum et tota natura. 12. metaphi. similiter ab hoc quidem
ente cunctis originatum est esse et viuere his quidem clari
bus vero obscurus primo celi et mundi

Principalis scie et est intellectus Nam dicitur Leo
coniensis super primo posteriorum. Non vox audita
sed littera visa docet Sed vnus est doctor interior
scilicet intellectus

Vnus principalis scilicet motus est allicuius scien
tie propositus et non est ponenda causa efficiens
mouens quia hoc est finis et sic conceptio ignorantie
discipulorum.

Finalis
propter
quod aliquid
fit et est
potissima
causarum

Ultima et est summa beatitudo ad quam nostra actio tan
quam ad finem ultimum intendit iuxta illud psalmiste. ois
plumationis vidi finem.

Intrinsicca est cognitio scientie de qua agitur.

Non vi
tia et
dupl

Inmediata est cognitio omnium
facilius aliarum scientiarum et huiusmodi

et finis
aliarū
q. phi.
et dup

extrin
sica et
dupl.

accētat

Mediata ut per eam ad eterna mi
salutez possumus pervenire.

Probatiua et sunt diuinitie quarū
consideriū crescit i iusticiā i. polli.

As p
batiua

Causa honoris Nam ho
nor solū digne dat his
qui opeāt bonū i. polli.
Speculari et in intelli
gere septimo polli.

Uperest et postremo dicere

subiecto Quod circa notandū est. q. licet octo modis capiat sub
iectum iuxta illud metrum Obiectum verna positū sub cui qd
inheret Quod prius est copula prius localiter infra. Quo similars hes
ret bis sunt subiecta quaternaria Tamen octauo modo capiēdo subiectum
magis est adpositum qd subiectum attributionis dicitur. Et fm docto
rem sic de scribitur Est cui? completi et per cognitio in scientia in tenditur
existens adequatum illi sub cuius ratione formali omnia in scia consideratur
et ad ipsum habetur attributionem Loco generis diffiniti intelligitur ens
vel vniuersale Nam licet analogia impediat rationem generis vltis. Non
tamē scibilis et subiecti ergo ens quod est analogū. est in metaphisica sub
iectū ut vult doctor Sante? Nec potest loco generis intelligi terminus ut
modernus Nam sic principalissimū et vtilissimū in scia consideratur nō pōt
esse singulare et terminus quia sic, sequeretur q. nulla esset scia realis et re
rum Sed q. omnis scia esset terminorum et singularium. q. est contra phm
septimo metaphisice. Quia vniiformiter dicūt. q. singulariū non est sciētia
Termin? autem quoddā singulare est. Quia omnis terminus vox est. vox
aut est obiectum sensus Sensus vero singularium est. q. vniuersale dicitur
dum intelligitur Sed singulare seu sensibile est dum sentit iij. d. anima et i.
phisico. Dicitur cui? completa et pfecta cognitio Quia finis scientie spe
culatiue ē cognitio sui subiecti et dicitur cognitio perfecta. tūc qn aliquid
pnogetur in se p distinctionē. in suis prius p diuisione et in suis passionibz
p demonstrationē vnde quilibet scientia quattuor est considerata. Considerē
enim subiectū. ptes subiectiuas subiecti. principia et causas. passiōes et pro
prietates Primo duo considerat principaliter et principalissime subiectū Alie
vero due reductiue et min? principaliter. sed ut dic Egi: in suis theoreuma
tibus in qualibet scientia tria sunt consideranda primo illud qd consideratur.
qd est subiectū materiale Secdo ratio sub qua consideratur. que dicit obiectū
formale distinguēs sciēcias. Tercio lūmē sub quo vel p qd consideratur. qd
consideratur. qd est in omnibus sciēcijs humanis inuenit? lumen intellectus
agētis. Qui fm Linconiesem circa primū poste. dicitur doctor intrinsec?

b ij

qui mentem illuminat et veritatem ostendit ut supra in figura. Petr^{us} autem
 de alfernia sup metaphi. dicit. qd tria est considerare circa subiectum. Primum
 est illud quod primo occurrit inquirenti notitiam in tali scientia. Secundum
 qd ex cognitione eius deveniatur in cognitionem omnium aliorum in tali scientia
 consideratorum. Tercium qd rationes aliorum in tali scientia consideratorum sint resolu-
 biles in ipsum. Quia subiectum debet esse primum metrum et mensura omnium
 aliorum in tali scientia consideratorum et cum illis consonant tres conditiones
 Que requiruntur ad hoc qd aliquod sit subiectum attributionis. Prima est qd sit
 principaliter in scientia consideratum. Secunda qd omnia minus principaliter con-
 siderata habeant ordinem et attributionem ad subiectum vel quo ad esse ut
 passionem et proprietatem vel quo ad considerari ut principia et causas subiecti.
 Tertia ut sub ea ratione formali sub qua consideratur in una scientia non con-
 sideratur in alia. i. qd sit adequatum illi cui^{us} est subiectum et illa ultima condi-
 tio tangit in diffinitione cum subditur existens ad equatum illi. Nam scientia capit uni-
 tatem a subiecto. Si ergo subiectum non esset scientie adequatum non univo-
 caret. Et sic debet intelligi de unitate analogie. Quia ut dicitur quarto meta.
 Scientia non est una nec unius. Sed eorum que sunt ad unum dicitur sub cuius
 ratione formali. Quia scientia fertur in subiectum et ratione eius considerat omnia
 alia ut vult beatus Thomas. Non lateat qd principaliter propter tria assignat subiectum
 in omni scientia. Primo scientia accipit unitatem ab ipso. Secundo ut capiat
 distinctionem ab eo. Nam ab eodem res habet unitatem a quo habet distinctio-
 nem ut vult boetius. et debet intelligi de subiecto formali. Quia diversa ratio
 cognoscibilis diversitates scientiarum inducit. Tercio ut removeatur igno-
 rantia negationis in discipulo unde quarto metha. et primo posterio. duplex
 ignorantia ponitur scilicet negationis et prave dispositionis. Eux vero singu-
 la hic investigamus. Illud pro presenti haud pretermittamus. qd scilicet ipsius sub-
 iectum. Alio nomine dicitur materia circa quam. genus scibile. et obiectum
 que omnia sunt idem secundum rem. Sed differunt secundum rationem. Quia subiectum
 dicitur in quantum passionibus que in scientia demonstratur subicitur. Obiectum vero
 dicitur pro ut intellectui scientiarum querenti obicitur et ipsum movet. Tho-
 dorni vero dicunt. qd subiectum et obiectum differunt sicut signum et signatum. Quia
 subiectum est terminus et signum. Obiectum vero res et signatum. Sed hoc est falsum
 cum subiectum nullo modo terminus dicatur nisi in primo positione. Qua-
 liter ipsi non capiunt. Terminus capiatur scilicet pro fine vel ultimo rei. Sed
 materia circa quam appellatur in quantum est illud circa quod scientia princi-
 paliter versatur. Genus scibile vero nominatur in quantum continet partes
 subiectivas et passiones. Sicut genus continet potestate differentias ut in
 quarto topico. et in porphirio dicitur. Et illa de scientia communi et in aliis
 librorum dicta sufficiant.

TELUS

In hoc loco vult habere de qua admodum sol minus vult quoniam qui prius in eis dicitur et per se non
 in eis quoniam in eis et vult quoniam in eis.

In hoc loco vult habere de qua admodum sol minus vult quoniam qui prius in eis dicitur et per se non
 in eis quoniam in eis et vult quoniam in eis.

Engelen
memor
in hunc
Fecit ornatum. tamen ad decorem
Mentis humane magis applicavit
Artis acumen.

*descriptio de quibus em
ne hunc spiritum in apu
dici de deo per laudum
nde qd dicitur spiritus vir
agere de idcirco qua
pripere a hunc spiritum*
Dens enim summo nimium parenti.
Chara. pro vite sapienter acte
Premio. mundi fuit in beatum
Limen itura.

*em in fur altero
a megera agnos p rind
idcirco quavis ego vint
gradum apillet
ut hic videri in m
inveit de penta fiam
mes p mntur in m
usq. cellas in mntur
fit no per labores no
in eas expirantibus p p*
Dumq; ei cultum dare singularem
Logitat. pulchris Areten capillis
Forte prosperit spactosa solam

*Virgilium in f r o 2 p
em ania hunc mnt
em p vntur y mnt
x mntur vntur
a luro d r mnt
mnte pntur i
mnte mntur pntur
mnte mntur pntur
mnte mntur pntur*
Fre per arua
Namq; flammantis meditans Olympi
Lumen et cursus Arete volantes.
Nomen aptebat numerumq; claris
Adidit astris

*Am maris fluxum tumidusq; fluctus
Morat. et quare tremebunda tellus
Fluctuet. quare iaculetur aer
Nubibus ignes.*

*Am maris fluxum tumidusq; fluctus
Morat. et quare tremebunda tellus
Fluctuet. quare iaculetur aer
Nubibus ignes.*
Morat et linguas hominumq; mores
Et quibus falli solet et refelli
Veritas tecto male nota vultu
Morat elenchos

Fecerat nostre documenta vite
Et quibus celi ptereremus arces
Sortis humane miserata casum.
Fecerat artes

Hanc deus menti comitem ducemq;
Fecit. vt casus patienter omnes
Ferret. et nullo. scelerum tumultu.
Deiceretur.

Ipsa nos duos vocat in labores
Nec dies nobis sinit ociosos
Hoc ait nostros petisse celum
Lalle parentes

Telos

Trunks H 0	1					
Spode's H H		2				
Carting H 0 0			3			

places from 2000 to 2000

Family Head	1	1
Spouse		2

1622

Juni
 De is
 H o
 H

h
fabri

79

Engelke

an

page

plum

4 fac

19

02

litz in iatos austeria facies puri
 na rane sume mus z amica solutus
 hplpelp - Lupta by 19 and
 (faint handwritten notes and symbols)

(faint handwritten notes and symbols)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23
 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39
 40
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23
 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39
 (faint handwritten notes and symbols)

mit
2 h
per

11

1

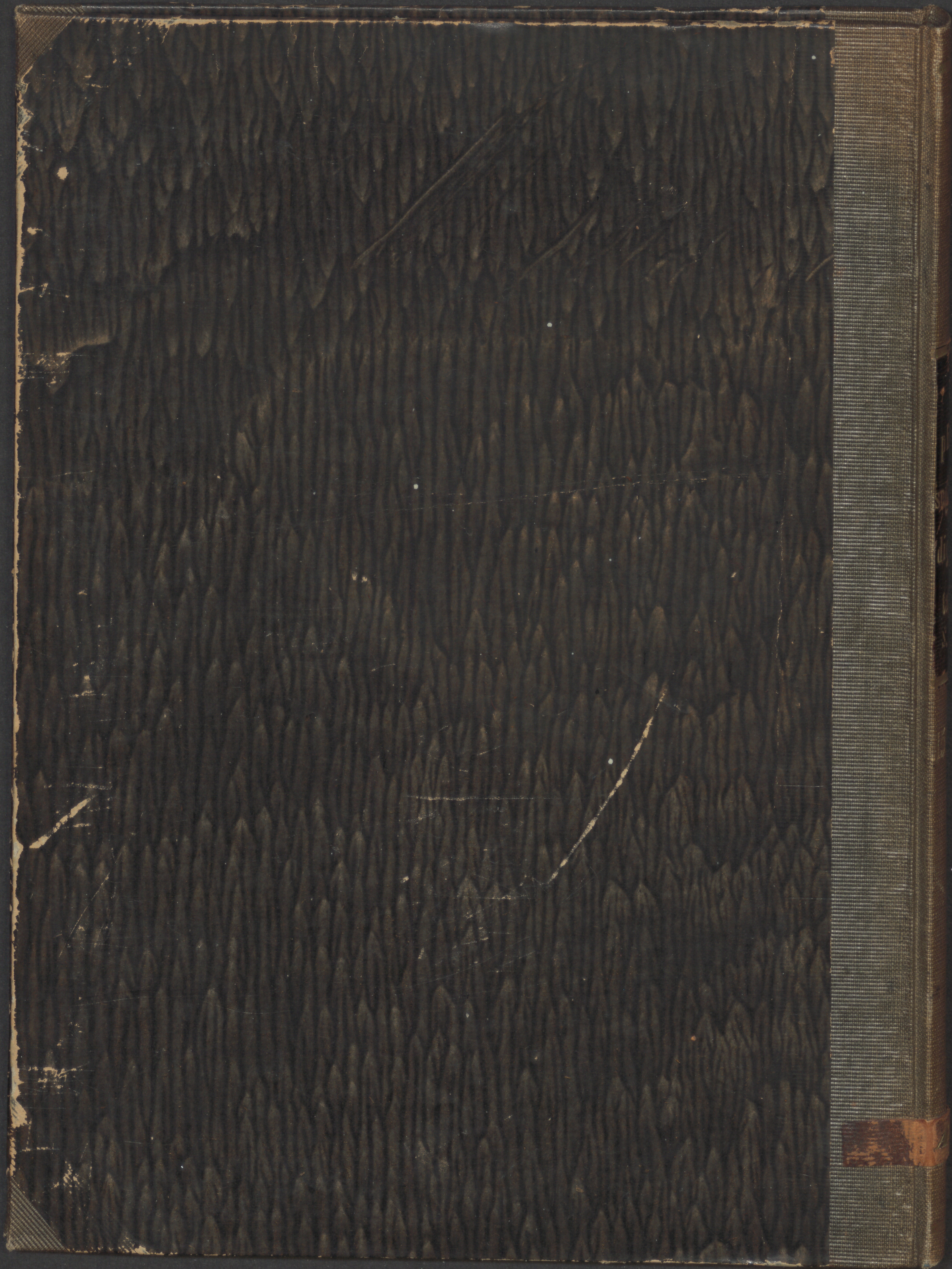
22

8 3

22

9

Capituluz nonuz de hijs que circa

inicia librorum recitari solent.

Is itaqz omnibz us sic posthabitis perbellum est non ignorare ea que communiter circa inicia librorum solent recitari de quibus tolle hos versus. In libri capite cuiuslibet ista require. **A** materia mens utilia parsqz sophie. Cum quibus consona metra. Si bene vis scire librum prius ista require utilitas tituli ratio parsqz sophie. Quatuor et causas rem totam perficientes. **E** quar de istis solet investigari in librorum inicijs est talis. Nam vult meus platonis Auditores sunt multum rudes et ad summum indispliciti ideo ut disponantur et ab eis ignorantia negatio non statim inchoandi sunt totus. Sed oportet in probemus inherere declarationibus ut puta oportet dicere de utilitate titulo libri de auctoris intentione de causis et de subiecto. **N**ota ergo de utilitate. qz utilitas sciencie est perfectio ratio propter perfectionem et anime directionem habemus inuentiones ut ex prehabitis clare patuit. **D**e titulo quidam multiplex sit. Sicut in hoc patet metro. **S**criptio laus epigramma. In proposito tñ et circū capitur pro denominatione quia cum queritur est quō denominatur liber. Est ergo titulus 7 omnes causas vel aliquam suarū causarū et 7 is libri in genitio et nomine libri in recta bī rubrica ut vult donatus super thetenti lectuālis. Et ponitur in principio propositi qz intentio est principale propositum cuius omnes causas. **D**ico habentis causas est finis et per consequens nec causa. Et intentio auctoris communiter est 7 7 7 Sed de causis quot et que sunt tamen efficiente non est cura in state vite. Non te moueat dicere. **E**ui psonat illud prouerbum.

Ex qua dicitur
habet tād
qz sciaet
materiā
sic sci
mate
rialis
halig

ubi dicitur quam scientia non
et hoc tribus de causis. **P**ria
in aīa modo nullū simplex hz
in aīa que est immaterialis et
materialiū esset ī imateriali qd
debet esse proportionatū sue potē
qd hz materiā pprie dicitur est cor
st incorruptibilis ut habet. ī posterī.
bi

